

بررسی نتایج طولانی مدت تیمکتومی و عوامل مرتبط با آن در مبتلایان به میاستنی گراویس، مراجعین به بیمارستان لقمان حکیم طی سالهای ۱۳۷۲-۸۶

دکتر اسماعیل حاجی نصرالله^{*}، دکتر علی فوشکار^۱، دکتر سیدامیر موسویان^۲، دکتر نورالله صالحی^۳،
دکتر محسن پیوندی^۴، دکتر محسن آایشوفاه^۵

۱. دانشیار، بخش جراحی عمومی، بیمارستان لقمان حکیم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۲. استادیار، بخش جراحی عمومی، بیمارستان لقمان حکیم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۳. دستیار، گروه آموزشی جراحی عمومی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

سابقه و هدف: میاستنی گراویس بیماری خودایمنی می‌باشد که با تولید آنتی‌بادی ضد رسپتور استیل کولین در غشاء پس‌سیناپسی شناخته می‌شود. جراحی در این بیماران به منظور خارج کردن کامل بافت تیموس و کنترل بیماری انجام می‌گردد، اما نتایج طولانی مدت جراحی به درستی شناخته نشده است و مورد بحث است. این مطالعه به بررسی نتایج تیمکتومی در درمان، میزان بهبودی و کنترل علایم بیماران مبتلا به میاستنی گراویس، مراجعه کننده به بیمارستان لقمان حکیم طی سالهای ۱۳۷۲ لغایت ۱۳۸۶ می‌پردازد.

مواد و روش‌ها: مطالعه به روش توصیفی در کلیه مبتلایان به میاستنی گراویس جنرالیزه که مورد تیمکتومی ترانس‌استرناال قرار گرفته بودند، انجام شد. کلیه بیماران میاستنی گراویس که طی سالهای ذکر شده، جراحی شده بودند، فراخوان شدند و تأثیر جراحی با شاخصهای میزان داروی مصرفی، علایم، سن، جنس، پاتولوژی تیموس و .. بررسی شد و با آمار توصیفی ارایه گردید. وضعیت بیماران پس از جراحی تا حداقل ۱۵ سال (میانگین ۹ سال) پیگیری شد.

یافته‌ها: طی مدت مورد بررسی، ۶۳ بیمار تحت جراحی تیمکتومی قرار گرفتند که ۴۸ نفر (۷۶/۲٪) مراجعه و پیگیری شدند. بهبود کلی در مدت پیگیری پس از جراحی تیمکتومی، در ۷۷٪ بیماران مشاهده شد که ۳۱/۲٪ بیماران در این مدت به طور کامل بهبود یافته و ۴۵/۸٪ نیاز به داروی کمتری پیدا کردند، در ۱۸/۷٪ تغییری دیده نشد و در ۴/۲٪ موارد، بیماری سیر پیشروندهای پیدا کرد. بیشترین بهبودی در دو سال اول پس از تیمکتومی دیده شد.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد تیمکتومی یک درمان مناسب در بیماران مبتلا به میاستنی گراویس جنرالیزه می‌باشد. نتایج طولانی مدت تیمکتومی در بیماران این مطالعه، قابل قبول بوده است ولی بررسی بیشتر در جامعه آماری بزرگتر و مطالعات تجربی توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: میاستنی گراویس، تیمکتومی، غده تیموس

این بیماری می‌تواند همه گروههای سنی و هر دو جنس را مبتلا کند، اما بیشترین بروز آن در زنان در دهه‌های دوم و سوم و در مردان در دهه‌های پنجم و ششم روی می‌دهد. نسبت شیوع بیماری در زنان نسبت به مردان ۳ به ۲ می‌باشد (۶). آنتی‌بادی ضد گیرنده استیل کولین روی فیبرهای عضله اسکلتی در نزدیک به ۹۰٪ بیماران، قابل مشاهده می‌باشد و به نظر می‌رسد نقش مستقیمی در بیماری‌ای ایفا می‌کند (۷). حملات خودایمنی سبب تخریب یا آسیب به رسپتورهای استیل کولین در محل اتصال عصبی- عضلانی پس‌سیناپسی می‌شود که در انتقال عصبی- عضلانی اختلال ایجاد می‌کند. علت اولیه ایجاد اتوآنتی‌بادیها ناشناخته است

مقدمه

میاستنی گراویس یک اختلال خودایمن اکتسابی در انتقال عصبی- عضلانی است که با ضعف عضلانی مشخص می‌گردد (۸). در اروپا شیوعی در حدود ۴/۶ نفر در هر ۶/۵ میلیون جمعیت دارد (۹ و ۱۰). در ایران آمار رسمی در مورد شیوع و بروز میاستنی گراویس موجود نمی‌باشد و مطالعات پراکنده‌ای در این زمینه صورت گرفته است (۱۱).

*نویسنده مسئول مکاتبات: دکتر اسماعیل حاجی نصرالله؛ تهران، خیابان کارگر، چهارراه لشگر، خیابان کمالی، بیمارستان لقمان حکیم، بخش جراحی عمومی؛ پست الکترونیک: e.hajinassrollah@gmail.com